

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1895.

Andra Kammaren.

N:o 1.

Sedan Riksdagen i enlighet med riksdagsordningens § 2 samlats i Stockholm tisdagen den 15 januari 1895, sammanträdde Andra Kammaren

Onsdagen den 16 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för Södra Roslags domsaga herr friherre G. S. Åkerhielm, såsom den ledamot, hvilken de flesta riksdagarne bevistat, med följande helsningstal:

I kraft af gällande riksdagsordning tillkommer det äfven vid detta riksmöte mig att leda Andra Kammarens förhandlingar, till dess i grundlagsenlig ordning utsedd talman eller vice talman till denna plats framträder.

Då jag nu således med ålderns rätt öppnar vårt första sammanträde vid detta riksmöte, gör jag det med en enkel och välment välkomsthelsning till eder alla och en hvar. Jag lägger härtill en innerlig önskan, att våra meningsbrytningar allt jemt må bära vittne om det undseende för olika tänkandes ärligt och höfviskt framsagda meningar, utan hvilket allt parlamentariskt samarbete lätt nog vanskliggöres, och att våra öfverläggningar alltid må blifva preglade af den aktning för grundlagens helgd, hvarpå vår fäderneärfda folkfrihet ytterst hvilat.

Gud bevarare Konungen och fäderneslandet!

§ 2.

Herr ordföranden anmälde, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses.

§ 3.

Herr ordföranden uppläste berättelsen om den i § 32 riksdagsordningen föreskrifna fullmagtsgranskning, så lydande:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet vid lagtima riksdagen i Stockholm den 15 januari 1895.

Sedan till följd af stadgandet i 32 § riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kongl. justitiedepartementet anmodat tre bland fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmagter, som jemlikt riksdagsordningens nämnda paragraf denna dag borde ega rum, så infunno sig nu å anvisad lokal inom kongl. kanslihuset af fullmäktige i riksbanken, herrar ordföranden bland nämnda fullmäktige, f. d. statsrådet m. m. P. J. von Ehrenheim, vice ordföranden, lektorn m. m. H. R. Törnebladh och lektorn S. G. von Friesen, samt af fullmäktige i riksgäldskontoret, herrar ordföranden bland desse fullmäktige, generaldirektören m. m. F. A. Anderson, vice ordföranden, statskommisarien m. m. P. Samzelius och f. d. bergsbruksidkaren J. Johansson,

Vid den granskning af ingifna fullmagter för ledamöter af Andra Kammaren, som härvid företogs, anmärktes, att i några af fullmagterna förekomme smärre afvikelser från det i 20 § riksdagsordningen föreskrifna formulär, men då samma afvikelser icke vore af beskaffenhet, att derigenom meningen förändrades eller otydlighet föranleddes, ansågos dessa fullmagter i likhet med de öfriga, mot hvilka anmärkning ej förekommit, böra godkännas.

Till protokollet skulle antecknas, att borgmästaren Johan Edvard Behmer, hvilken uppvisat fullmagt att vara riksdagsman för Södertelge, Vaxholms, Norrtelge, Östhammars, Öregrunds och Sigtuna städer, tillika företett Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i Stockholms län allmänna kungörelser för den 29 oktober och den 22 december 1894, hvaraf inhemtades, att det riksdagsmannavalet, på grund af hvilket fullmagten för Behmer utfärdats, blifvit hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande öfverklagadt, men att Kongl. Maj:ts befallningshafvande genom utslag den 29 oktober 1894 med ogillande af ändringssökandet fastställt det öfverklagade riksdagsmannavalet, hvarefter Kongl. Maj:t, der talan fullföljts, enligt utslag den 11 december 1894 icke funnit skäl att i Kongl. Maj:ts befallningshafvandes utslag göra ändring.

Protokoll öfver hvad sålunda förekommit skulle meddelas Andra Kammaren, hvarjemte förteckning å de kammarens ledamöter, hvilka uppvisat sina fullmagter, skulle tillika med fullmagterna till kammaren öfverlemnas.

In fidem
Albert Petersson.

Den i ofvan intagna protokoll omförmälda, dervid bilagda förteckning hade följande lydelse:

Förteckning å ledamöter af Riksdagens Andra Kammare, hvilka den 15 januari 1895 inför chefen för kongl. justitiedepartementet uppvisat sina fullmagter.

Stockholms län: Södertelge, Norrtelge, Östhammars, Öregrunds, Sigtuna och Vaxholms städer.	Borgmästaren Johan Edvard Behmer.
Jönköpings län: Östbo härads valdistrikt af Östbo och Vestbo härads domsaga.	Hemmansegaren Wilhelm Bengtsson i Häradsköp.
Hallands län: Himble valdistrikt af Årstads, Faurås och Himble härads domsaga.	Hemmansegaren Anders Olsson i Tyl-lered.
Elfsborgs län: Marks härads valdistrikt af Marks, Vedens och Bollebygds härads domsaga.	f. d. Kaptenen Axel Wilhelm Magnus Natt och Dag.
Vatle, Ale och Kullings domsaga.	Landtbrukaren Elof Nilsson i Kattleberg.
Tössbo och Vedbo härads domsaga.	Hemmansegaren Jan Magnus Johanson i Mellbyn.
Vesternorrlands län: Ångermanlands Södra domsaga.	Hemmansegaren Johan Lindgren i Gallsätter.
Ångermanlands Mellersta domsaga.	Hemmansegaren Olof Rönberg i Stocked.
Sundsvalls stad.	Grosshandlaren Magnus Arhusiander.

§ 4.

Vid upprop enligt den öfver kammarens ledamöter upprättade förteckningen befunnos de alla närvarande med undantag af dels herr O. R. Themptander, hvilken emellertid senare under sammanträdet iakttog inställelse, dels herr friherre C. Carlsson Bonde och herrar A. P. Danielson, M. Dahn samt J. E. Jansson i Taberg, hvilka anmält sig vara af sjukdom hindrade att närvara, dels herr P. O. O. Wikström, som anmält sig vara af resa i enskilda angelägna ärenden hindrad att tillstädeskomma, dels ock herr M. G. Bruzelius utan uppgifven anledning.

§ 5.

Herr ordföranden uppläste en från hans excellens herr statsministern ankommen skrifvelse, hvari meddelades, att Hans Maj:t Konungen ville i dag kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m. å kongl slottet mottaga den deputation, som enligt § 33 riksdagsordningen hade att hos Konungen begära talman och vice talman för kammaren.

Härefter tillkännagaf herr ordföranden, att han anmodat nedan uppräknade kammarledamöter att utgöra nämnda deputation, nemligen såsom ordförande herr M. Alsterlund och såsom ledamöter herrar E. Behmer, J. Eliasson, T. Zetterstrand, W. Bengtsson, A. H. Hammarskjöld, P. Larsson, R. V. A. M. Eklundh, A. Olsson, A. W. M. Natt och Dag, F. Andersson och P. Holm.

§ 6.

Kammarens sammanträde, som ajournerades kl. 11,²⁰ fortsattes kl. 12,⁴⁵.

§ 7.

Då deputationen vid nämnda tid återkom, tillkännagaf dess ordförande, att Hans Maj:t Konungen behagat utnämna herr greve Robert De la Gardie till talman och herr Gustaf Fredrik Östberg till vice talman för kammaren.

§ 8.

Sedan ålderspresidenten till talmannen öfverlemnadt ordförandeklubban, helsade talmannen kammaren med följande ord:

Mine herrar!

Den förtroendefulla välvilja, som under nästlidna års riksdag kommit mig till del ifrån kammarens sida, lefver hos mig i kärt och tacksamt minne, och derfor är det med mera förtröstan än för ett år sedan, som jag i dag helsar eder från denna plats, till hvilken Konungen å nyo behagat kalla mig. Vi äro numera icke längre främmande för hvarandra och I bören känna mig tillräckligt för att veta, att oveld bor på talmansstolen, och att jag vill med redlig håg söka att efter måttet af mina krafter fylla de pligter, som mig här åligga. Uppdraget — alltid ansvarsfullt — kan vara ansträngande och tungt, men blir lifvande och lätt, så länge I låten mig känna, att de skiljaktiga meningar, som helt naturligt här ofta måste bryta sig mot hvarandra, hafva sin rot, icke i små och mer eller mindre enskilda intressen, utan i lefvande öfvertygelse om hvad fosterlandets väl och bästa kräfva. Går vårt

arbete i den andan, så skall det för visso också blifva välsignelse-rikt; då skola ock våra öfverläggningar blifva liksom ett ständigt återupprepadt eko af det ord, hvarmed vi nu vilja inviga våra förhandlingar: Gud bevare Konungen och beskydde fäderneslandet!

§ 9.

Herr talmannen föredrog det under § 3 här ofvan intagna protokoll, och blefvo alla deri omförmälda, inför herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet företedda fullmagter af kammaren godkända, hvarefter af herr talmannen tillkännagafs, att fullmagterna skulle i kammarens kansli till vederbörande återställas.

§ 10.

På hemställan af herr talmannen beslöt kammaren att vid nästa plenum, som utsattes till torsdagen den 17 januari kl. 10,30 f. m., företaga val af sekreterare, äfvensom utse tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna, två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli, åtta ledamöter att jemte talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjening samt tre ledamöter att handhafva värden om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 11.

Kammaren beslöt, efter hemställan af herr talmannen, som förmäde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarens talman, att nästa onsdag den 23 dennes företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, samt att suppleanternas antal skulle liksom vid föregående riksdagar vara lika med de ordinarie ledamöternas.

§ 12.

Till talareplats för ledamöter, som kunde önska deraf begagna sig, anvisades på herr talmannes förslag den nedersta platsen i främsta stolraden till venster om talmansbordet.

§ 13.

De enligt § 4 här ofvan anmälda förfall blefvo af kammaren godkända.

§ 14.

Kammaren åtskildes kl. 1,4 e. m.

Axel Wilh. Ljungman.

Magnus Höjer.

Torsdagen den 17 januari.

Kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

§ 1.

I öfverensstämmelse med kammarens under gårdagen derom fattade beslut företogs nu val af sekreterare, till hvilken befattning icke någon ansökan inkommit.

Valet, som anställdes i föreskrifven ordning med slutna sedlar, befans, efter valsedlarnes öppnande och uppräknig, hafva så utfallit, att till sekreterare utsetts vice härads höfdingen Ernst Jonas Nathorst Böös med 127 eller alla afgifna röster.

Sekreteraren, som härefter instälde sig, öfvertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

Axel Wilh. Ljungman.

Magnus Höjer.

§ 2.

Herr talmannen anmälde, att herr P. O. N. Wikström denna dag intagit sin plats bland kammarens ledamöter.

§ 3.

Herr talmannen och kammarens herrar ledamöter afdingo kl. $\frac{3}{4}$ 11 till Storkyrkan, hvarest riksdagspredikan hölls. Efter slutad gudstjenst begaf sig kammaren till rikssalen, der Hans Maj:t Konungen med ett tal öppnade riksdagen. Sedan hans excellens herr statsministern härefter uppläst Kongl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdagens sammanträde sig tilldragit samt herrar talmän till Hans Maj:t Konungen framfört uttrycken af kamrarnes undersätliga vördnad och hvardera mottagit ett exemplar af Kongl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, afslutades ceremonien på rikssalen, hvarefter kammaren, enligt beslut fattadt före afgången från dess samlingsrum, vid utgåendet från rikssalen åtskildes.

In fidem

E. Nathorst Böös.